

Giorgio Agamben Het naakte leven & geluk

YPE DE BOER

THAUMAS.ORG

Naaktheid

Een schaamteloze naaktheid

Een beschamende naaktheid

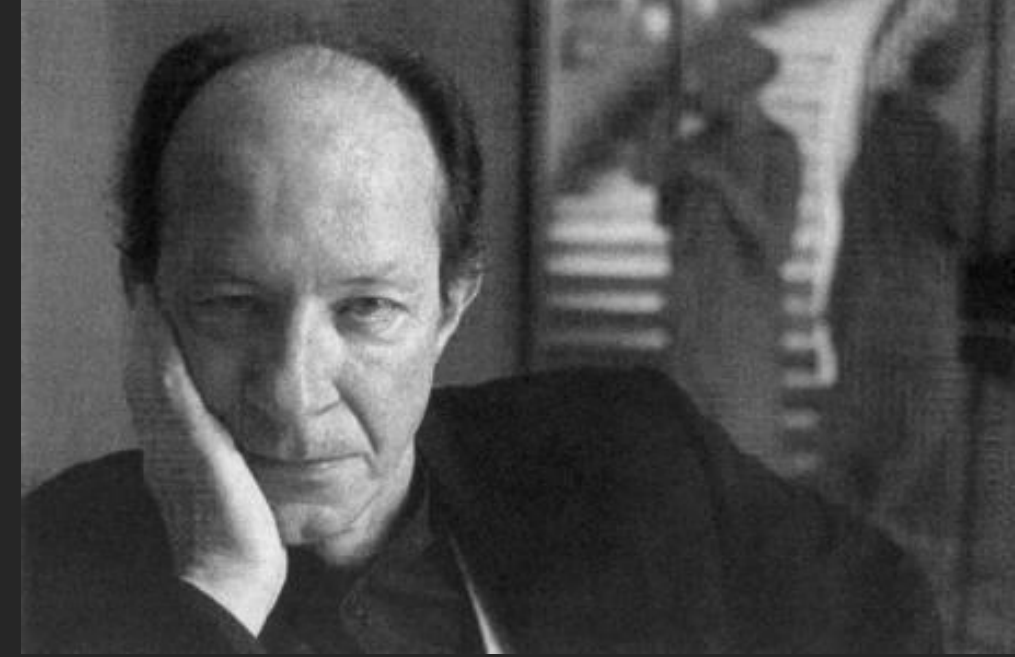
--

Naaktheid als resultaat van
'ontkleding' van goddelijk
gewaad

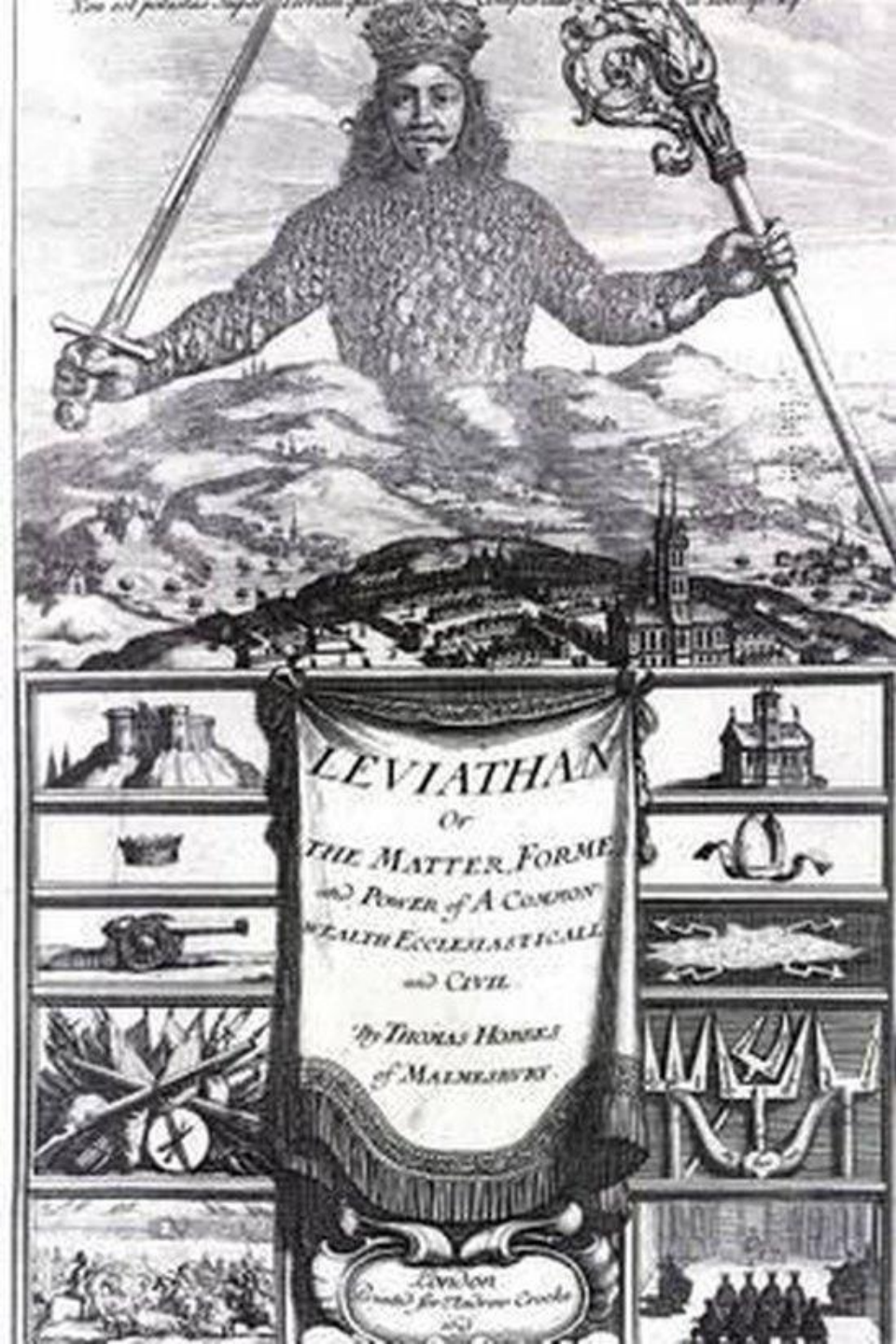

- Zoè en *bios*
- *Nat. leven en goed leven*
- Restproduct: *het naakte leven*

“Ik kwam aan op Harvard in juli 1968, nadat ik deelgenomen had aan de laatste straatgevechten in Parijs in mei. Ik was zesentwintig. Op een dag gaf Kissinger een lezing aangaande de politieke situatie. Ik herinner me dat ik met verbazingwekkende schaamteloosheid opstond en met luide stem het volgende zei: ‘Professor Kissinger, u begrijpt helemaal niets van politiek.’ Bij mijn terugkeer naar Italië hoorde ik dat hij staatsecretaris geworden was van het machtigste land ter wereld”

Soevereiniteit en ‘productie’ naakte leven

“Soeverein is degene die beslist over de uitzonderingstoestand”

1) definieert en bewaakt grens van wie wel en wie niet en onder welke omstandigheden iemand als volwaardig politiek burger wordt beschouwd.

Wie er buiten valt staat als ‘naakt’ tegenover de wet:

Bannelingen, tot slaaf gemaakten, vluchtelingen

2) Kan de “normale” orde tijdelijk opschorten en ‘uitzonderlijke’ maatregelen installeren.

De uitzonderings- toestand

Natuurramp, oorlog, pandemie, misdaadgolven,
burgeroorlog

- Vervaging grenzen politieke macht
- In wezen onbepaalde uitbreiding politieke macht
- Van avondklok en mondkapje tot verwaarlozing en interneringskamp

“Wij zijn allemaal virtueel naakt leven”

Biopolitiek en de permanente uitzonderingstoestand

- ❑ **Biopolitiek:** “positieve macht” die expliciet en intensief ‘zorg draagt voor het volk’ (Foucault)
- ❑ Agamben wijst **totaliserende tendens** aan in hedendaagse politiek, die haar macht over het gehele bestaan uitspreidt
- ❑ Gezondheid vereist oneindige ‘hygiëne’ en optimaliseringsprotocollen
- ❑ Nazi-politiek en daarna
- ❑ Naakt leven niet meer ‘uitzonderlijk’ of ‘excess’ maar *uitgangspunt* normale politiek (vluchtelingenkampen, protocolisering vh bestaan)

In de ban van het naakte leven

- De ‘denkfout’ in het hart van het westen:

omdat het leven in en op zichzelf genomen waardeloos, ongevormd, wild, ‘naakt’ is, hebben we instituties nodig om het met rechten, waarde, goedheid enzv. aan te kleden

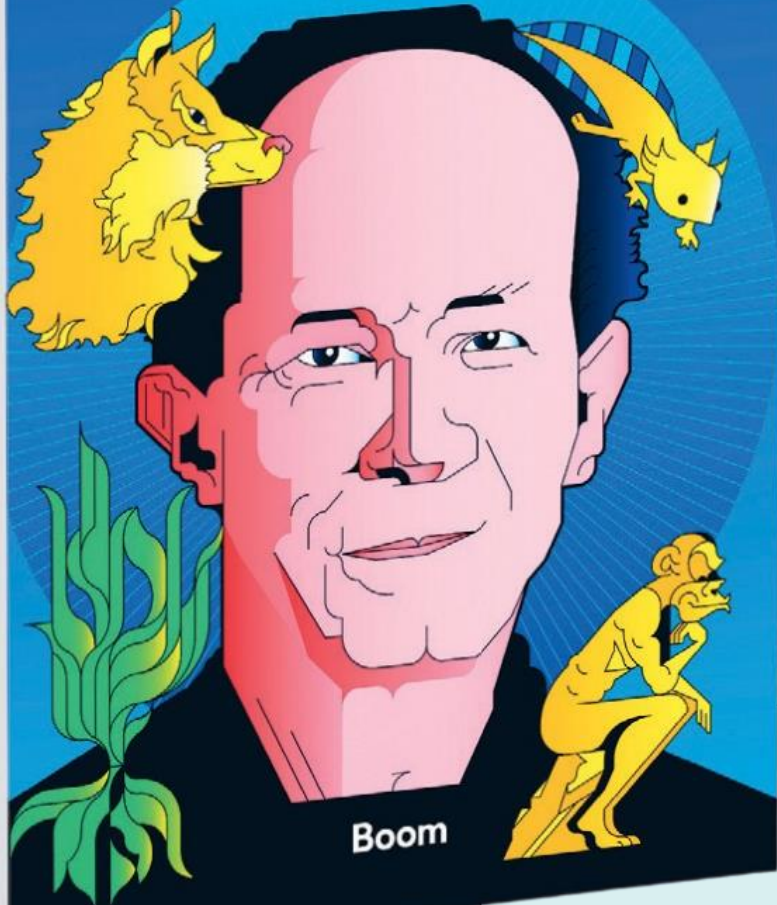
- **Zelflegitimatie institutioneel geweld** (zowel vormend als vernietigend)
- Compleet beheer van het leven

iStock
Credit: s

YPE DE BOER

Een filosofisch rariteitenkabinet

Agambens zoektocht naar geluk

Boom

Agamben en geluk

- Filosofische opgave:

Een alternatieve levenshouding ontwikkelen, uitgaande van het concept 'vorm-van-leven'

- Poëtische opgave: 'een nieuwe figuur van de mensheid'

Nieuwe (onvoorziene) voorbeelden, idealen etc.

Profanatie als weg naar geluk

- Sacraal zijn voorwerpen, plaatsen, dieren, mensen die aan het 'vrije gebruik' onttrokken zijn en in een 'aparte sfeer' geplaatst zijn.
- Profaan is 'vrij van sacrale namen' en gebruiken
- **Profanatie** is het 'teruggegeven aan het vrije gebruik' van wat via **consecratie** eraan onttrokken was

Geschenk

‘Kinderen, die met elk stuk rommel spelen dat ze in handen krijgen, transformeren ook datgene wat toebehoort aan de economische sfeer, aan die van de oorlog, aan die van het recht en aan alle andere activiteiten die we gewend zijn serieus op te vatten. Een auto, een vuurwapen, een juridisch contract verandert in één klap in speelgoed. ... [D]it betekent niet verwaarlozing (er bestaat geen concentratie zo hoog als die van spelende kinderen), maar een nieuwe dimensie van gebruik die kinderen en filosofen aanreiken aan de mensheid.’

Een definitie van het gelukkige leven

Het gelukkige leven is een 'volledig profaan en "afdoende" bestaan, dat de perfectie van zijn eigen potentialiteit ... bereikt heeft'.

Volledig profaan want buiten de grip van sacrale apparaten,
afdoende omdat het niets anders verlangt dan het vrije gebruik,
perfect potentieel omdat dit neerkomt op een herwaardering van het
bestaan in termen van potentialiteit

Vragen?

Aankondiging nieuw fil. platform:

Thaumas

- Symposia (2 – 4 keer per jaar)
- Één thema, drie tradities: Antiek, Oosters, hedendaags
- Eerste editie 12 december: ***Vita Contemplativa***
- **Thaumas.org** – betaversie is live!